

РОЗДІЛ IV. ПРОБЛЕМИ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

УДК 378.937

Людмила Шуппе

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ORCID ID 0000-0002-0694-2563

DOI 10.24139/2312-5993/2017.01/280-290

ФАХОВА ПІДГОТОВКА БАКАЛАВРІВ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ В УНІВЕРСИТЕТАХ ІСПАНІЇ ТА УКРАЇНИ: СПІЛЬНЕ І ВІДМІННЕ

Стаття присвячена дослідженню особливостей фахової підготовки бакалаврів романської філології на основі вияву спільних рис і відмінностей у змісті й способах її організації в системі університетської освіти Іспанії та України. Для порівняльного аналізу використано достовірні дані, які відображують специфіку фахової підготовки бакалаврів романської філології, зокрема спеціальності «Іспанська мова та література», в Університеті Барселона та Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Співставлено зміст освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів романської філології, перелік дисциплін їх загальнопрофесійної та профільної підготовки, способів залучення до навчально-пошукової, дослідницької роботи, виробничих практик.

Ключові слова: фахова підготовка, бакалаври романської філології, система університетської освіти Іспанії та України, університет Барселони, зміст освітньо-професійних програм, організаційно-методичні засади навчання бакалаврів-іспаністів.

Постановка проблеми. Нові виклики, пов'язані з глобалізацією, інтеграційними процесами в українському суспільстві й системі вищої філологічної освіти, необхідністю приведення викладання іноземних мов і перекладу у відповідність до міжнародних стандартів, підвищенням вимог до якості навчального процесу і якості отриманих знань, породжують нові вимоги до професійної підготовки фахівців із зарубіжної філології, зокрема бакалаврів романської філології. Через це свою соціальну місію провідні вітчизняні класичні, лінгвістичні, гуманітарні й педагогічні університети, які мають славетну історію, згідно з основними положеннями державних документів (Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», «Національної доктрини розвитку освіти в Україні у XXI столітті», Указу Президента України «Про основні напрями реформування вищої освіти в Україні», «Концепції вдосконалення освітнього процесу на гуманітарних факультетах класичних університетів України в контексті Болонського процесу», «Концепції виховання дітей і молоді у національній системі освіти України») вбачають у спрямуванні професійної підготовки фахівців із іноземних мов на підвищення їхнього наукового й теоретичного рівня, удосконалення мовознавчої та загальнофілологічної бази, забезпечуючи високий рівень загальної культури й

позитивний досвід міжкультурної комунікації, володіння цілим комплексом сучасних теоретичних і практичних знань, що сприятимуть розвиткові фахових компетенцій та специфічних здібностей.

Аналіз актуальних досліджень. У вітчизняній теорії та практиці вищої філологічної школи значно актуалізувалася проблема професійної підготовки бакалаврів романської філології як висококваліфікованих фахівців сфери міжкультурної комунікації і шкільної іншомовної освіти (Р. Булгаков, О. Григорович, М. Князян, Н. Колесниченко). Натомість у контексті впровадження європейської мовної політики та нових викликів часу особливості професійної підготовки бакалаврів романської філології в університетах Іспанії до теперішнього часу залишається недостатньо висвітленим, хоча їхні випускники є затребуваними по всьому світу.

Мета статті полягає у виявленні спільних рис та відмінностей у змісті і способах організації фахової підготовки бакалаврів романської філології в університетах Іспанії та України.

Методи дослідження: аналіз, співставлення й узагальнення навчально-методичної документації, навчальних планів і освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів романської філології в університетах Іспанії та України.

Виклад основного матеріалу. Дослідження особливостей функціонування вищої іншомовної освіти в Іспанії показало, що професійну підготовку бакалаврів романської філології успішно здійснює філологічний факультет Університету Барселони (Universidad de Barcelona), який, завдяки «своїм традиціям, престижу, якості освіти і відбору під час вступу», знаходиться в рейтингу 200 кращих вищих навчальних закладів світу [9]. Це головний державний університет Каталонії, заснований у 1450 р., у зв'язку з чим процедура вступу регулюється державою, регламентується іспанськими законодавчими актами і правилами вступу до державних університетів Каталонії. Наразі на 18 факультетах Університету Барселони навчається більше 90 тис. студентів, щорічно видається приблизно 10 тисяч дипломів бакалавра.

Навчальна програма для бакалаврів спеціальності «Іспанська мова та література» складається з 240 кредитів, що вказує на профільюючі предмети: філософія мови; історія мови; антропологія; фонологія і фонетика; синтаксис і морфологія. З першого курсу прийнято вивчати лише ті дисципліни, які мають пряме відношення до спеціальності, нічого зайвого. Упродовж всього терміна навчання бакалаврів на вивчення іспанської літератури відводиться 24 кредити, латиноамериканської літератури – 12 кредитів, іспанської мови – 18 кредитів, лінгвістики, класичної і сучасної мови – по 6 кредитів. Вивчення історії і критики іспанської літератури ХХ сторіччя, руху інтелектуалів і літературознавців передбачає 12 кредитів, історія і критика іспанської літератури Золотого Віку, історія і критика модерністської іспанської літератури (XVII–XIX ст.) – по 18 кредитів, середньовічної іспанської літератури – 12 кредитів. На осягнення історії і змін в іспанській мові, а також

лінгвістичного аналізу й опису іспанської мови бакалаврам відводиться по 36 кредитів. На вибір студентам відводиться 30 кредитів (Іспанська мова і її варіації; Рівні лінгвістичного аналізу іспанської мови; Література; Історіографія мовознавства; Теми і жанри в літературі іспанського Золотого віку/XX ст.; Коментарі до текстів на середньовічній іспанській мові). Випускна дипломна робота (для отримання ступеня бакалавра романської філології) передбачає 6 кредитів [6].

Більшість студентів на час навчання в бакалавріаті університету Барселони за спеціальністю «Іспанська мова і література» обирають повну зайнятість навчанням (60 кредитів), для того, щоб наприкінці 4 курсу набрати 240 кредитів. Однак існує можливість неповного робочого часу, коли студент сам обирає менше кредитів на семестр (30 кредитів). І якщо на першому курсі університет пропонує обов'язкову програму навчання, то на наступних курсах студент самостійно розподіляє необхідні кредити згідно зі своїми перевагами та графіком.

Примітно, що в розпорядженні студентів бакалаврата є декілька сайтів від університету, що сприяють покращенню і зручності їх навчання за обраною спеціальністю. Один із них – інформаційний сайт, пов'язаний більшою мірою з позанавчальною діяльністю студентів, передбачає різноманітні послуги, житло, інформує про культурно-дозвільні і спортивні заходи університету, а також про можливі вакансії для випускників. Але головним є інший – дидактичний сайт, на якому кожен студент може зайти у свій особистий акаунт, логін і пароль від якого йому видають після вступу до університету Барселони. В особистому акаунті бакалаври іспанської філології можуть знайти всю необхідну навчальну й інструктивно-методичну інформацію, розклад викладачів, перелік завдань для виконання з кожної навчальної дисципліни, а також набір тестів для складання екзаменів в онлайн режимі за необхідністю.

Суттєвим є і те, що багато бакалаврів іспанської філології виконують навчальні завдання в бібліотеці університету Барселони, що є найбільшою в Іспанії. Для цього в них є всі умови, великі читальні зали з комп'ютерами й доступом до Інтернету. Більшість завдань виконується ними самостійно, оскільки кожен викладач проводить лише декілька вступних лекцій, рекомендує літературу, орієнтує щодо способів організації пізнавальної діяльності. Під час виконання завдань бакалаври можуть у будь-який момент звернутися до своїх наставників, оскільки на сайті є графік кожного викладача й електронна пошта, що дозволяє працювати в режимі онлайн [7].

Під час виконання бакалаврської програми особлива увага приділяється зануренню студентів у навчально-дослідницьку діяльність із вивчення мови і літератури. Університет Барселони додатково оснащений спеціальними лабораторіями, де паралельно з навчанням можливо здійснювати свої перші наукові відкриття й писати по ним роботи. За

перспективні науково-дослідницькі проекти в Іспанії цілком можливо отримати цільовий грант. Цьому значною мірою сприяє те, що в межах міжнародної академічної діяльності університет Барселони співпрацює з великою кількістю університетів і організацій: приблизно 3000 договорів про співпрацю підписано вищим навчальним закладом за останні роки. Успіхи й заслуги Університету Барселони по достоїнству оцінено міжнародним академічним суспільством, а викладачі даного ВНЗ стають лауреатами багаточисленних премій та нагород. Університет пропонує студентам і викладачам велику кількість програм за обміном, основною з яких є ERASMUS. Кожен може підібрати собі країну чи університет, що підходить йому для подальших наукових досліджень. Програма для бакалаврів передбачає попереднє недовге навчання в 1–3 університетах Європи з ціллю обрання наукового керівника, який максимально зможе допомогти при написанні бакалаврської роботи. При цьому пріоритетними напрямками у вивченні іспанської мови є: експериментальний фонетичний аналіз мови; акустичний опис іспанської мови; фонетика і фонологія груп голосних звуків; моделювання просодичних явищ у каталонській та іспанській мовах; усне мовлення в засобах масової інформації; історія мови: неологізми і культизми; іспанська лексика в контексті контактів з іншими романськими мовами; теорія синтаксису, синтаксис іспанської мови, синтаксис романських мов і лінгвістичні варіації; варіації іспанської мови з діахронічної точки зору: морфологія ті історичний синтаксис [8].

У дослідженні проблем іспанської літератури бакалаврам пропонується здійснити власні розвідки щодо вивчення театру Лопе де Веги; літературних ідей епохи Відродження й Бароко, втілених в іспанській літературі; специфіки іспанської літератури республіканського заслання: художньої літератури і драми (прийомів і цензури); видавництва сучасних текстів на іспанській мові.

Важливе місце в програмі підготовки бакалаврів іспанської філології відводиться виробничій практиці поза стінами університету Барселони. Головна мета практики, що проводиться на четвертому курсі, полягає в забезпеченні контакту випускників із робочою зоною їх професійних інтересів шляхом набуття індивідуального досвіду праці за спеціальністю, сумісно з групою професіоналів і дослідників. На практиці студентів спонукають до застосування знань, отриманих під час їх теоретичного навчання, у предметному й соціальному контекстах професійної діяльності, використовуючи спеціальні компетенції з іспанської мови і літератури.

Оскільки на кафедрі іспанської філології програми виробничої практики розробляються в межах сумісних науково-дослідницьких проектів з різними закладами і компаніями (Іспанська Королівська Академія, різні видавництва, Міжнародна Європейська школа, Управління культури), то студенти-практиканти мають пройти загалом 135 годин стажування в закладі співпраці.

Кожен студент обирає собі групу дослідження, наприклад, група лексикографії, група діакронії, група дослідження мови в науці й техніці, центр теоретичної лінгвістики, група дослідників іспанських письменників у вигнанні тощо. У ході стажування студенти регулярно контактують із координаторами і наставниками з університету. Після закінчення стажування бакалавр повинен підготувати детальний письмовий звіт (10 аркушів), який, разом зі звітом керівника, представляють собою портфоліо для оцінювання рівнів його академічних і професійних досягнень [7].

У цілому, виконання бакалаврської програми за спеціальністю «Іспанська мова та література» в університеті Барселони гарантує їм усебічну поінформованість у різних областях філології, включаючи мовний і літературний аспекти, забезпечуючи системне знання іспанської мови на всіх її описових рівнях. У випускників даної спеціальності формуються такі професійні компетенції і здібності: здійснювати критичний аналіз і знаходити більш глибокий зміст написаного в іспанській літературі і історії мови; володіти глибокими знаннями в області методів і інструментів аналізу іспанської лінгвістики й вивчення літератури іспанською мовою; проявляти знання в області літературної теорії, загальної лінгвістики, методів інтерпретації й аналізу художнього тексту; володіти базовими знаннями класичних мов (латина та грецька мова) і культур; володіти технікою проведення лінгвістичних і літературних досліджень; проявляти предметну й мотиваційну готовність до викладання іспанської мови та літератури в середній школі; дотримуватися демократичних цінностей свободи і рівності, дотримання гендерного паритету і протидії дискримінації.

Формуванню професійної спрямованості особистості бакалаврів іспанської філології, а також їх культурологічних компетенцій, сприяє постійно діючий «Центр кар'єри». Координатори бакалаврських програм на її початку з кожним студентом проводять співбесіду і просять представити свої побажання щодо майбутнього працевлаштування. Упродовж року на форумі програми публікуються оголошення про вакансії чи можливості стажування. Для випускників-філологів офіційний сайт університету Барселони пропонує такі сфери працевлаштування: викладання іспанської мови для конкретних цілей і як іноземної; наукові дослідження; державне управління; видавницька індустрія; управління та індустрія культури; журналістика і літературна критика; аудіовізуальна та медіа-індустрія; засоби масової інформації. Серед основних професій для випускників зі ступенем бакалавра іспанської філології, представлених на сайті університету, зазначено: перекладач, філолог, викладач, аудіолог, логопед, археолог, архівіст, редактор, консультант, укладач словників, працівник літературної агенції [9].

Отже, висвітлене вище засвідчує, що реалізація освітньо-професійної програми, яка реалізується в Університеті Барселони, сприяє цілеспрямованому формуванню в бакалаврів іспанської філології

професійних компетенцій: загальнонаукових (до яких належать: здатність до аналізу й узагальнення; здатність до нарощування знань; здатність до критики і самокритики; навички дослідження; здатність генерувати нові ідеї) та спеціалізованих, що передбачають знання теоретичних і методологічних напрямів у теорії літератури і критики; володіння прийомами і методами літературного аналізу; здатність до критичного мислення; уміння знаходити, опрацьовувати й узагальнювати бібліографічні дані; виявляти проблеми та формулювати теми дослідження, обґрунтовувати й оцінювати їх актуальність, культурологічне значення.

Зазначимо, що незважаючи на те, що іспанська мова у світі посідає друге місце за своїм практичним застосуванням, фахову підготовку бакалаврів романської філології за спеціальністю «Іспанська мова та література» здійснюють лише поодинокі українські університети, серед яких: Запорізький національний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет ім. І. Франка, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. При цьому фахова підготовка бакалаврів з іспанської філології здійснюється на спеціалізованих факультетах (іноземної/романської/романо-германської філології) або Інституті філології з двох основних напрямів: 014 Середня освіта (з присвоєнням кваліфікації «Учитель іспанської мови та літератури») та 035 Філологія за спеціальністю «Мова і література (іспанська)» та «Західноєвропейська мова і література та переклад»: іспанська та англійська» із кваліфікацією «Філолог». Випусковими кафедрами, що відповідають за якість фахової підготовки бакалаврів з іспанської філології є такі: романської філології і перекладу; іспанської та романської філології; іспанської та італійської філології; романо-германської філології; французької філології; іспанської філології.

Грунтовне вивчення історії становлення й розвитку означених вище університетів України, а також специфіки науково-освітньої, культурно-виховної й організаційно-методичної діяльності їх відповідних підрозділів, що здійснюють фахову підготовку бакалаврів з іспанської філології, дозволило встановити цікаві педагогічні факти.

Наприклад, кафедра іспанської та італійської філології здійснює підготовку фахівців з іспанської мови та літератури в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка з 1949 р., хоча як його окремий підрозділ вона існує лише 30 років [1]. Нині кафедра у складі відомих в Україні спеціалістів найвищої кваліфікації (завідувач – проф. Н. Корбозерова, професори І. Магушинець, В. Охріменко, доценти О. Гусейнова, О. Кругликова, О. Мерзликіна, С. Ризванюк, Е. Шевкун) готує бакалаврів романської філології та викладачів-дослідників з іноземних (іспанської/італійської) мов та зарубіжної літератури, перекладачів з

іспанської/італійської та англійської мов. Викладання романських мов, зокрема із впровадженням португальської та каталонської мов, проводиться за новітніми методами та методиками навчання із застосуванням аудіо- та відеотехніки, а також новими посібниками. Серед видань кафедри – монографія «Грамматика и семантика сложного предложения. Вопросы становления синтаксиса испанского языка» (проф. Н. Корбозерова), «Diccionario económico español-ucraiano. Іспансько-український словник економічних термінів» (доц. Е. Шевкун та О. Курченко), підручники і посібники з грифом МОНУ: «Español: economía y finanzas» (Е. Shevkun, О. Obruchnikova), «Україна – іспанською» (проф. Н. Корбозерова, О. Вронська), «Вступ до риторики», «Вступ до італьяністики» (доц. І. Магушинця) [4].

Під керівництвом викладачів кафедри бакалаври романської філології систематично залучаються до досліджень особливостей іспано- та італомовного простору, актуальних проблем лінгвістичної семантики, прагмалінгвістики, когнітивної лінгвістики, вивчаючи особливості сучасних іспанської, італійської, португальської та метропольних мов, а також історичних чинників, що вплинули на їх розвиток, проводять порівняльний аналіз романських мов та паралелі між ними й українською мовою. Упродовж багатьох років кафедра має можливість приймати лекторів посольств Іспанії та Італії. При ній створено Центри італійської та іспанської мов. Цей підрозділ має широкі міжнародні зв'язки з зарубіжними країнами – Іспанією, Італією, Аргентиною, Кубою, Мексикою, Португалією, Бразилією. У межах угоди між Київським національним університетом та Гранадським (Іспанія) і Флорентійським (Італія) університетами українські студенти щорічно проходять стажування у провідних навчальних закладах цих країн.

Кафедра романської, нині французької філології (завідувач – професор Г. Крючков), функціонуючи у складі Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, бере свій початок з історії викладання в ньому західноєвропейських мов (1834 р.) [2]. Як один із основних підрозділів, що здійснює підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» за спеціальністю «Західноєвропейські мови (французька та англійська) і переклад», кафедра французької філології, на якій працюють відомі українські вчені (професори В. Бурбело, З. Гетьман, Л. Зязюн, І. Магушинець), що продовжують традиції філологічних шкіл О. Андрієвської, А. Білецького, К. Тищенко, пріоритетними напрямками у своїй роботі до 2020 р. вважає: розробку нових навчальних програм і кластерів з романських мов і перекладу; розробку й запровадження нових курсів і спецкурсів у навчальний план, перш за все, для магістрів; створення сучасної методичної літератури (підручників, посібників, методичних розробок), пошук написання й видання підручників і посібників з романських мов; здійснення наукових та науково-методичних розвідок у галузі вивчення романських мов (дискурсологія; графеміка і орфографіка;

лінгвопрагматика; лінгвосеміотика; лінгвопоетика; лінгвокультурологія; соціолінгвістика; переклад).

Кафедра французької філології, підготувавши за останні роки 9 докторів наук зі спеціальності 10.02.05 – романські мови (в Україні нараховується всього 16 докторів з цієї спеціальності, з них 7 працюють у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка) у межах перспективної наукової теми «Сучасні франкофонні студії: лінгвокультурологія, лінгвопрагматика, дискурсологія, переклад» активно залучає бакалаврів з французької філології до систематичної пошуково-дослідницької діяльності, пропонує їм для проведення дипломного дослідження теми бакалаврських робіт, які охоплюють найсучаснішу тематику, зокрема:

- Лінгвостилістичні засоби в сучасній французькій поезії (кін. ХХ ст.);
- Концепти «Життя» та «Смерть» у поезії Ш. Бодлера;
- Фонетичні та лексико-семантичні особливості у творчості Поля Валері;
- Лінгвопрагматичні особливості вираження експресивності у французькій політичній промові;
- Соціально-дискурсивні репрезентації українських політиків та їх вербалізація у французькому / бельгійському / канадському медійному дискурсі;
- Національно-культурна специфіка і тенденції розвитку французької розмовної мови;
- Урбаністичні форми мовної комунікації в сучасній Франції;
- Міграційні процеси та плюрілінгвізм у Франції;
- Неповні речення в сучасній французькій мові (на матеріалі роману);
- Явища полісемії в сучасному французькому медіа дискурсі;
- Фразеологія в сучасному французькому медіа дискурсі;
- Лексико-стилістичні особливості засобів створення образності сучасної поезії Бельгії;
- Мовна компресія в сучасному французькому публіцистичному тексті (на матеріалі жіночих журналів);
- Рецепція та трансформація поетики французького символізму в ранніх текстах М. Метерлінка: інтертекстуальний аспект.

Аналіз навчального плану підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» із спеціальності «Західноєвропейські мови (іспанська / французька / італійська та англійська) і переклад» показує, що до циклу соціально-гуманітарних дисциплін віднесено: історія України (3 кред.) та історія української культури (2 кред.), філософія, екологія і безпека життєдіяльності (по 3 кред.), політологія, економіка, етика, правознавство, українська мова, українська література (по 4 кред.). Цикл загальнопрофесійної та фахової підготовки представлений такими навчальними дисциплінами, як: вступ до літерознавства, практичний курс

іноземної мови, лінгвокраїнознавство, мовознавство другої мови, методика викладання другої мови (по 2 кред.), вступ до мовознавства, вступ до філології, теоретичний курс іноземної мови (по 4 кред.), методика викладання основної мови, сучасні інформаційні технології в лінгвістиці, іноземна мова: практичний курс (3 кред.), практичний курс основної мови (32 кред.), латинська мова (24 кред.), 2 курсові роботи (по 1 кред.), виробнича практика: педагогічна і перекладацька (4/2 кред.), кваліфікаційна робота (7 кред.). Дисципліни спеціалізації: народна латина та сучасні романські мови, біологічна латина, середньовічна латина в Україні, культура античної Греції/Риму, історія і теорія античної риторики, грецька діалектологія, давньогрецька епіграфіка і палеографія, антична міфологія, античне віршування, візантійська цивілізація (по 2 кред.).

Отже, на відміну від іспанського університету, у якому вже з першого курсу забезпечено пріоритет дисциплін фахової підготовки бакалаврів романської філології, які є нормативними і обов'язковими впродовж всіх років навчання, у вітчизняному столичному університеті вони здебільшого складають перелік дисциплін за вибором студентів, починаючи з третього курсу.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, для вищої іншомовної освіти Іспанії та, зокрема, фахової підготовки бакалаврів романської філології в іспанських університетах, характерним є поєднання багатовікових академічних традицій з динамічністю освітньо-кваліфікаційних і навчальних програм, які, дотримуючись принципів професійної спрямованості, контекстності навчання, культуротворчості й культуровідповідності, стрімко адаптуються для потреб сучасної об'єднаної Європи. Окрім цього, в іспанських університетах перед кожним студентом спеціальності «Іспаністика» вже на рівні бакалаврату відкривається низка особливих можливостей для особистісного і кар'єрного зросту і професійного саморозвитку, таких як: участь у програмах Erasmus Mundus, Erasmus Prácticas, SICUE (Sistema de Intercambio entre Centros Universitarios Españoles) та інших; відвідування курсів з лінгвістичної політики (вивчення іспанської, валенсійської та англійської мов); відвідування й участь у різноманітних соціальних та культурних заходах (інтелектуальних змаганнях, ярмарку професій, ярмарках зі збору коштів на добродійність) тощо; відвідування міжнародних наукових форумів, конференцій, семінарів, виставок. Іспанський позитивний досвід доцільно враховувати вітчизняним університетам, які здійснюють фахову підготовку бакалаврів романської філології.

Перспективи подальших розвідок складають питання, що стосуються формування в бакалаврів романської філології професійних та культурологічних компетенцій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Історія Київського університету / відп. ред. О. З. Жмудський. – К., 1959. – 358 с.
2. Київський університет як осередок національної духовної науки, культури // Матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 165-річчю Київського університету. – К., 1999. – С. 3–15.
3. <http://www.univ.kiev.ua/ru/dep>
4. <http://www.euroosvita.net/prog/data/attach/3772/zvit2015.pdf>
5. www.philology.knu.ua
6. <http://infostudy.com.ua/universities/barcelona/>
7. <https://uk.wikipedia.org/wiki>
8. <http://www.espanarusa.com/ru/pedia/article/585828>
9. <http://catalunya.ru/tutorials/article/595-universitet-barselony/>

REFERENCES:

1. Zhmudskiy, O. Z. (Ed.) (1959). *Istoriia Kyivskoho universitetu [History of Kyiv University]*. Kyiv.
2. Kyivskiy universytet yak oseredok natsionalnoi dukhovnoi nauky, kultury [Kyiv University as a cell of national spiritual science, culture] (1999). *Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii, prysviachenoї 165-richchiu Kyivskoho universitetu* (pp. 3–15). Kyiv.
3. <http://www.univ.kiev.ua/ru/dep>
4. <http://www.euroosvita.net/prog/data/attach/3772/zvit2015.pdf>
5. www.philology.knu.ua
6. <http://infostudy.com.ua/universities/barcelona/>
7. <https://uk.wikipedia.org/wiki>
8. <http://www.espanarusa.com/ru/pedia/article/585828>
9. <http://catalunya.ru/tutorials/article/595-universitet-barselony/>

РЕЗЮМЕ

Шуппе Людмила. Профессиональная подготовка бакалавров романской филологии в университетах Испании и Украины: общее и отличительное.

Статья посвящена исследованию особенностей профессиональной подготовки бакалавров романской филологии на основе выявления общих и отличительных черт в содержании и способах ее организации в системе университетского образования Испании и Украины. Для сравнительного анализа были использованы достоверные данные, которые отражают специфику профессиональной подготовки бакалавров романской филологии, в частности специальности «Испанский язык и литература», в Университете Барселоны и Киевском национальном университете имени Тараса Шевченко. Сопоставлено содержание образовательно-профессиональных программ подготовки бакалавров романской филологии, перечень дисциплин их общепрофессиональной и профильной подготовки, способов привлечения к научно-исследовательской, исследовательской работы, производственной практики.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, бакалавры романской филологии, система университетского образования Испании и Украины, университет Барселоны, содержание образовательно-профессиональных программ, организационно-методические принципы обучения бакалавров-испанистов.

SUMMARY

Shuppe Liudmyla. Romance philology bachelors professional training at the universities of Spain and Ukraine: common and different features.

The present article is dedicated to the peculiarities of the Romance philology bachelors professional training according to the common and different features of the contents and means of its organization in the educational system in Spain and Ukraine. To carry out the comparative analysis there have been used the plausible data that show the characteristic features of the Romance philology bachelors professional training, particularly the course "The Spanish language and literature", in the University of Barcelona and Taras Shevchenko National University of Kyiv. There have been compared the contents of educational and professional training programs of the Romance philology bachelors, list of their professional subjects, means of involvement into educational and research activities, and practical work.

It is established that the higher foreign languages education in Spain, and particularly the Romance philology bachelors professional training at Spanish universities, is characterized by a combination of centuries-old academic traditions and animated educational and professional programs that are quick to adjust to the requirements of modern integral Europe by means of following the principles of straightforwardness, contextual education, arts culture and cultural accordance.

Moreover, the Spanish universities provide the Hispanism bachelors with a lot of special opportunities of personal, professional and career development, namely: participation in such programs as Erasmus Mundus, Erasmus Prácticas, SICUE (Sistema de Intercambio entre Centros Universitarios Españoles) etc.; attendance of the linguistic policy course (learning of the Spanish, Valencian and English languages); attendance and participation in various social and cultural events (university sport competitions, charity fairs); attendance of the international scientific forums, conferences, workshops, exhibitions.

The Spanish positive experience will not be irrelevant to be taken into consideration by the native universities that provide the Romance philology bachelors with professional training by giving priority to profession-oriented subjects that ensure their linguistic and culturological training. In contrast to the Spanish university where obligatory profession-oriented subjects are given priority to, at the national capital university the subjects are just in the list of the Romance philology bachelors options.

The prospective problems concern the Romance philology bachelors' formation of professional and culturological competences.

Key words: professional training, Romance philology bachelors, educational system at the universities of Spain and Ukraine, University of Barcelona, contents of educational and professional programs, organizational and methodological principles of studying of the Hispanism bachelors.